

Marijan F. Kranjc, generalmajor v pokoju

GENERAL Z RODOVNIKOM

(Skica za avtobiografijo)

Avtor, ob povišanju v čin generalmajorja, Bitolj, 1989

Morda je neskromno, da sem se lotil tega zapisa. Zato moram najprej objasniti, kako se je sploh porodila ta zamisel.

Namreč, bil sem član Rodoslovnega društva Slovenije (SRD), pa me je predsednik Peter Hawlina nagovoril za tematsko predavanje dne 24. marca 2009 v dvorani Slovenskega svetovnega kongresa v Ljubljani z naslovom **General z rodovnikom**, v katerem sem predstavil: zanimive epizode iz svoje generalske kariere, rodovniške (genealoške) izkušnje ob sestavljanju genetskega rodovnika in publicistične dosežke kot upokojenca.

Tudi naslov ni moja zamisel. Namreč, ena od članic SRD se je ukvarjala z zbiranjem »generalskih rodovnikov«, pa sem se tako lotil njegove izdelave... Ko sem 1994 rodovnik sestavil, se je zbirateljica nekam izgubila. Tako je rodovnik ostal v zasebnem arhivu. Sicer sem ga pozneje objavil na svojem spletišču **Vojaštvo**, tudi svojo avtobiografijo, pa v intervjuju z naslovom **Od ministranta do generala**, na ovojnicah publicističnih del, tudi na Facebooku.

Zanimive epizode iz kratkotrajne generalske kariere

Spadam v povojno generacijo častnikov in generalov – admiralov JLA, t. i. »akademcev«, kar pomeni, da smo končali gimnazijo z veliko maturo in vojaške akademije različnih smeri, ki so imele rang fakultete. Do polkovniškega čina je vodilo dvoletno šolanje na višjih vojaških akademijah, do čina generala–admirala pa doktorat znanosti (predvsem vojaških) in pa končana enoletna Vojna ali Šola ljudske (nacionalne) obrambe.

Vse to sem uspešno dokončal, zadnje dve z odličnim uspehom, seveda ob zelo pozitivnih službenih ocenah na službenih dolžnostih. Pretežni del svojega službovanja sem prebil v Varnostni službi JLA, le zadnja tri leta sem bil načelnik operativno-učnega oddelka poveljstva 9. armade in Glavni vodja za ukinitvev 9. armade v Ljubljani, nazadnje pa leto dni na dolžnosti načelnika štaba in namestnika poveljnika 41. korpusa v Bitolju, Makedonija.

In tu se začnejo moje generalske dogodivščine, ki pa so nenavadne in tudi poučne. Do takrat sem namreč mislil, da sta samo šola in delo garancija za uspešno napredovanje. Pa ni bilo tako! Na koncu je o vrhu kariere odločal t. i. »republiški ključ«, bolje rečeno nacionalna pripadnost, pa tudi pripadnost določenemu klanu, predvsem udbovskemu!

Medklic: čeprav sem v vojaško akademijo odšel kot Slovenec, sem se zatem prelevil v Jugoslovana, da bi od 1966 (Brionski plenum) zopet postal Slovenec. Vedel sem, da spadam po republiškem ključu med 8 % Slovencev v JLA, nisem pa vedel kakšna je cena, da pridem med teh osem procentov slovenskih generalov! No, tudi to sem kmalu zvedel. Kot načelnik vojaške varnosti 9. armade sem bil pogosto pri Ivanu E., načelniku Sdv Slovenije, seveda radi sodelovanja med obema službama. In nekega dne me kolega pokliče in mi pove, naj se naslednjega dne zglašim pri Ivanu Mačku - Matiji, upokojenemu predsedniku republiške skupščine, ki bi me rad spoznal kot bodočega slovenskega generala. Bil sem nemalo presenečen nad to veselo novico, posebno pa tudi ob navodilu, da ga moram obvezno pozdraviti kot »tovariša predsednika«! V praznični uniformi sem se ob določeni uri javil v neki vili sredi gozdnega kompleksa ob izviru reke Krke. Gostitelj me je čakal na stopnišču, pristopil sem in strumno zdrdral: »Tovariš general, polkovnik tapata se javlja na vaš poziv!« Seveda sem ga polomil, pa čeprav sem računal, da bom gostitelja tudi presenetil.

Poročna slika mojih staršev, Videm ob Ščavnici, 1929

Ponudil mi je konjak, pa sva začela pogovor, ki se je hitro končal. Na prvo vprašanje, kaj je bil pokojni oče, sem povedal, da je bil avstro-ogrski vojak, izučen trgovski pomočnik, zatem pa jugoslovanski in nemški orožnik¹, da je sodeloval z OF in umrl naravne smrti februarja 1944. Zatem pa je nenadoma preskočil na povsem drugo temo in začel navajati, da pozna vse generale – načelnike vojaške varnosti, predvsem lovce, ki naj bi na veliko tihotapili lovske puške iz avstrijskih Borovelj. Na vprašanje, ali sem pripravljen pričati proti generalu D., bivšemu načelniku Uprave vojaške varnosti Zslj, ki naj bi pred nedavnim tako nabavil lovske puške iz Borovelj, sem odvrnil, da okrog postopkov navedenih generalov nimam nobenega komentarja, zagotovo pa vem, da general D. ni lovskega orožja prešvercal, saj je po puško

¹ Pavle Čelik, *Slovenski orožniki 1918-1941*, Ljubljana, Borec 2001 (objavljene očetovo fotografije in dokumenti)

prišla njegova hčerka, ker pa ji je zmanjkalo denarja, sem ji celo posodil takratnih 5.000 din. Edino uslugo sem generalu D. naredil s tem, da je njegovo hčerko vozil v Borovlje in nazaj podčastnik Franc P, sicer voznik generala Potočarja, seveda z njegovo vednostjo. Na ponovno vprašanje, ali sem pripravljen pričati, in mojem odgovoru, da ne, je gostitelj vstal in jaz sem se odpravil brez pozdrava. Prepričan, da nisem nasedel provokaciji, sem mirno odšel. Pa ni šlo za nobeno provokacijo!

Tako sem leta 1987 ostal brez (slovenske) republiške podpore za čin generala. O dogodku sem seveda pisno obvestil svojega šefa, generalmajorja Ilijo Čeranića, načelnika Uprave vojaške varnosti v Beogradu, ki mi je čez par dni po telefonu sporočil, da je admiral Branko Mamula, zvezni sekretar za ljudsko obrambo, odločil, da bom pač uvrščen na generalsko listo Uprave vojaške varnosti JLA!

Kmalu zatem me je generalmajor Čeranić postavil na listo kandidatov za položaj načelnika Varnostnega inštituta v Beogradu, vendar je zaradi medrepubliškega ključa mesto zasedel pripadnik Sdv iz Makedonije.

In potem je sledila najbolj šokantna novica: Stane Dolanc, član Predsedstva SFRJ, me je predlagal za bodočega načelnika Varnostne uprave JLA, ker je bila Slovenija po medrepubliškem ključu na vrsti za ta položaj (generalmajor Alojz Ahlin je bil samo namestnik). Predlog pa ni bil sprejet, ker sem nekaj let pred tem zavrnil položaj načelnika (analitičnega) oddelka Uprave vojaške varnosti v Beogradu.

No, 5. novembra 1987 je generalpodpolkovnik Svetozar Višnjić, poveljnik 9. armade, prišel v mojo pisarno – načelnika oddelka vojaške varnosti poveljstva 9. armade z nekim papirjem v roki in preprosto dejal: »Bodoči tovariš general! Prišel sem na kozarček viskija...«. Povedal je, da sem postavljen na generalski položaj z dveletnim stažiranjem na položaju načelnika operativno-učnega oddelka, obenem tudi namestnika načelnika armadnega štaba! Bil sem seveda presenečen in tudi presrečen. Kmalu so se nama pridružili moji sodelavci, pa je tudi viskija zmanjkalo.

Tako sem po 28 letih službovanja v vojaški varnostni službi, predsedal na povsem novo službeno mesto, kar je bil zame poseben izziv, saj je šlo za področje, ki sem ga sicer teoretično odlično obvladal, vendar nisem imel skoraj nobenih praktičnih izkušenj. Pa vendar, uspešno sem opravil vse načrtovane naloge in dobil celo visoke službene ocene.

Ker je nato sledila reorganizacija v JLA – ukinitvev »republiških« armad, sem bil postavljen na povsem novi (generalski) položaj Glavnega vodje skupine za ukinitvev 9. armade, podrejen namestniku poveljnika 5. vojaškega območja v Zagrebu, generalpodpolkovniku Iliji Čeraniću, svojemu prijatelju (in slovenskemu zetu), ki je zaradi boleznih prepustil položaj v Beogradu generalpodpolkovniku Marku Negovanoviću, tudi dobremu znancu iz Ljubljane.

Leto dni na tem novem službenem položaju sem seveda maksimalno izkoristil za pripravo na generalski izpit, ki je obsegal praktični in teoretični del. Praktični del izpita po temi **Poveljniško potovanje v vlogi poveljnika korpusa** sem »uspešno« opravil od 22. do 26. maja 1989 v Liki na smeri Ogulin–Otočac–Gospić–Delnice, pred komisijo: predsednik generalpodpolkovnik Andrija Rašeta, načelnik štaba 5. vojaškega območja v Zagrebu, generalmajor Mihailo Pavičić, namestnik načelnik VU Beograd in Dane Popović, poveljnik 14. korpusa v Ljubljani. Uspešno opravljen praktični del izpita je bil pogoj za pristop k teoretičnemu delu izpita. Za pripravo tega izpita sem imel pet mesecev časa, za teoretičnega pa še dodatnih pet.

Tako sem teoretični del izpita na temo z naslovom **Vpliv doktrine spopada nizke intenzivnosti na bojno izgradnjo JLA**² opravil 14. novembra 1989 v Beogradu s prav dobro oceno in pred komisijo: predsednik admiral Stane Brovet, namestnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo, generalmajor dr. Radovan Radinović, načelnik Centra za strateške študije JLA, tudi mentor, in že omenjeni član generalmajor Mihailo Pavičević. Po opravljenem izpitu

² Oba izpita sem v slovenščini predstavil v knjigi **Spopad nizke intenzivnosti – generalska naloga**, Pro-Andy Maribor, 2007

sem nadaljeval pot v Bitolj na novi službeni položaj – načelnika štaba in obenem namestnik poveljnika 41. korpusa v Bitolju, kjer sem 22. decembra 1989 bil tudi povišan v čin pehotnega generalmajorja, z ukazom dr. Janeza Drnovška, takratnega predsednika Predsedstva SFRJ.

Ob tem dosežku naj dodam, da je bil čin generalmajorja v JLA enakovreden doktoratu znanost (vojaške in druge, odvisno od delovnega mesta). Čin generalmajorja je bil cilj vsakega častnika, vrh karijerne piramide (od 200 gojencev vojaške akademije 10. razreda smo samo štirje povišani v čin generalmajorja). Bil sem ga seveda vesel. Seveda pa ne za dolgo. Dva dogodka sta bila odločilna za moje odločitve.

Julija 1990 sem letni dopust preživel z družino v Barbarigi pri Pulju, v počitniški vili JLA, kar mi je omogočil prijatelj, kapetan bojne ladje, nedavno preminuli kontraadmiral Marjan Pogačnik, poveljnik Vojaškega pomorskega sektorja v Pulju. Nekaj dni je bil gost tudi Vidoje Žarković, upokojeni kontraadmiral in nekdanji član Predsedstva SFRJ. Ko sem se mu predstavil kot generalmajor in nekdanji načelnik varnostne službe 9. armade, sva hitro vzpostavila stik, pa mi je zaupal mnoge zanimive podrobnosti iz posttitovskega obdobja, kakor tudi podatkov o ozadjih mednacionalnih odnosov znotraj Predsedstva SFRJ. Predstavil mi je tudi bistvo nacionalistične politike Slobodana Miloševića, tedanjega predsednika Srbije, rekoč, da se bo Milošević verjetno opredelil za velikosrbske ideje SANU, kar bi obenem pomenilo tudi nekakšno "tretjo Jugoslavijo do Kolpe" (torej, brez Slovenije)! Bil sem zgrožen, pa čeprav sem vedel za vse mogoče variante (in zemljevide) ekstremne emigracije in tujih obveščevalnih služb o nadaljnji usodi Jugoslavije. Žarković mi je tudi zatrdil, da se o vsem tem v določenih političnih krogih, tudi v Sloveniji, že govori, preračunava in načrtuje!

Po povratku v Bitolj, sem oktobra zvedel za dvoje frapantnih dejstev. Prvič, v odsotnosti poveljnika sem sprejel uradno sporočilo Varnostne uprave JLA iz Beograda, da slovenski republiški sekretariat za ljudsko obrambo pošilja k slovenskim častnikom in generalom – admiralom nekakšne »tajne« odposlance, ki le-te nagovarjajo za prestop v slovensko republiško armado, pa sem sporočil v Beogradu, da k meni še ni bilo nikogar s takšnim predlogom, kakor tudi to, da takšne namere nimam. No, nedolgo zatem je bil v Skopju, v poveljstvu 3. vojaškega območja informativni posvet poveljnikov korpusov in načelnikov vojaške varnosti, na katerega pa jaz, v odsotnosti poveljnika, nisem bil povabljen. Na posvetu, ki ga je vodil generalpodpolkovnik Marko Negovanović, načelnik VU iz Beograda, je bil seveda prisoten načelnik vojaške varnosti v korpusu, sicer znanec. Po povratku mi je povedal šokantno novico, da jim je predstavljen **operativni načrt o bojnem delovanju JLA v slučaju odcepitve Slovenije in Hrvaške**³, po katerem bi odcepitev Slovenije preprečili z napadom treh korpusov, katerim bi poveljevali slovenski generali, torej, da tudi mene lahko doleti takšna dolžnost! Prosil je za diskretnost, kar sem mu tudi obljubil in jo še le danes, po 20 letih, prvič razkrivam.

Prešinila me je nora pomisel, kako naj vodim napad na Ljubljano, na svojo družino, na svoje znance in prijatelje, na svojo ožjo domovino! Zato sem sogovorniku v hipu odgovoril: **»Brez mene« in dodal, da se bom upokojil**. Popoldan sem družini po telefonu sporočil svojo odločitev, seveda brez podrobnosti.

Spomnil sem se besed Vidoja Žarkovića in dokončno sklenil, da pri takšnem "projektu" ne bom sodeloval, ker za to nisem bil vzgajan niti prepričan, da je v interesu Jugoslavije in Titovih idej! Še isti dan sem napisal prošnjo za upokojitev (imel sem dve leti presežka delovne dobe), obenem pa sem generalu Negovanoviću, poslal neuradno pismo, v katerem sem ga obvestil, da odhajam v pokoj pretežno zaradi družinskih razlogov, pa tudi zaradi tega, ker ne želim služiti nobeni nacionalistični politiki (četniški, ustaški, domobranski in fundamentalistični).

Naslednji dan sem generalpolkovniku Živojinu Avramoviću, poveljniku 3. VO poslal zahtevo za službeni sprejem radi upokojitve. Čeprav sva bila z generalom Avramovićem sošolca in dobra znanca, mu seveda nisem povedal pravega razloga, temveč sem navedel le družinske

³ Podrobnosti je kasneje predstavil Borisav Jović, predsednik Predsedstva SFRJ v svoji knjigi **Poslednji dani SFRJ**, Beograd, 1995

razloge. Mojo prošnjo je seveda posredoval v Beograd, s predlogom, da se mi reši pozitivno, saj naj bi tako generalski položaj dobil njegov načelnik topništva na čakanju – polkovnik Ratko Mladić! Ja, sedaj čaka na sojenju v Den Haagu ...

Čez nekaj dni sem bil poklican na dodatni razgovor v Beograd, k generalpolkovniku Mići Ćujiću, pomočniku zveznega sekretarja za politične in kadrovske zadeve, na katerem je bil prisoten tudi general Negovanović. Ponovil sem že prej omenjene družinske razloge in ponovno zatrdil, da nisem prejel nobene ponudbe za pristop v slovensko TO, kar je bilo tudi res. Obenem mi je bilo ponujeno, da eventualno lahko računam na položaj načelnika Obveščevalno-varnostnega centra v Pančevu, kar sem seveda sprejel. Na tem sestanku sem tudi zvedel kdo je od generalov pristopil h generalu Špegelju v Zagrebu. Naredil pa sem napako, ker sem zatem obiskal slovenska znanca v vodstvu Sdv, načelnika Ivana E. in njegovega pomočnika Borisa Z., pa čeprav mi je general Negovanović povedal, da z njima že leto dni nima nobenih stikov!

Ob dnevu JLA, 22. decembra 1990, sem bil povabljen na sprejem v Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo, kjer sem prejel, poleg revolvera, tudi pisno zahvalo za službovanje v JLA. Tako sem se korektno poslovil z JLA!

Po prihodu v Ljubljano oktobra 1990 so bili mnogi presenečeni z mojo odločitvijo, saj niso vedeli za prave razloge mojega odhoda iz JLA. No, vseeno sem opazil slabo prikrite poteze mojih učencev (Vvs JLA) in znancev (Sdv), kakor tudi njihovih novodobnih naslednikov (Vis, Vomo). Tolažil sem se, da je to pač usoda vseh bivših šefov obveščevalnih in protiobveščevalnih služb ... Vse to sem dojel kot igro, ki pa ni bila vedno nedolžna! Novi šefi so pač hoteli vedeti, kam se bom obrnil Jaz pa sem se posvetil družini, knjigam, rodoslovju in priročni delavnici.

Tako se je turobno začelo moje upokojsko obdobje, ki ima dva dela: rodovniško in publicistično delovanje.

Genealoške izkušnje ob sestavljanju genetskega rodovnika

Polnih devet sem se ukvarjal z rodovništvom. Moj prvi inštruktor je bil dr. Anton Ožinger, arhivar mariborske (nad)škofije, po nasvetu sošolca in takratnega (nad)škofa dr. Franca Krambergerja. Dolge dneve sem presedel v arhivih in prebrskal številne cerkvene matrikule in graščinske urbarje. Sestavil sem ročno štiri klasične (grafične) rodovnike za svojo družino, za rodbino matere celo od 1470, nazadnje pa tudi genetski rodovnik⁴ in tudi javno propagiral idejo: **Vsi Slovenci z genetskim rodovnikom**. Zdaj ponujam še dodatno: Vsi Slovenci z DNK rodovnikom!

Dosegel sem tudi pomemben premik pri iskanju prednikov (po letu 1680 dokler sežejo cerkveni arhivi) v graščinskih in posestniških registrih za žitno in proseno desetino, imenjske cenitve in glavarino – davek za boj proti Turkom, ki se nahajajo v naših in tujih pokrajinskih (regijskih) arhivih (Maribor, Graz in drugi)⁵.

Po očetu izviram iz rodovine **KRANJEZ (1728) – KRAINZ – KRAJNC – KRANJC**, po domače »Lukačevi« iz Radoslavcev št. 21 (25) pri Mali Nedelji; po materi pa iz rodovine **CORSACK (1470) – KOROSCHAG – KOROŠAK**, Videm št. 2, Sv. Jurij ob Ščavnici⁶.

⁴ Članek **Genetski rodovnik** sem objavil na svojem spletišču VOJAŠTVO.

Na podlagi genetske teorije sem sestavil in objavil **Genetski in neideološki seznam generalov in admiralov slovenskega rodu** v reviji Borec, 1998 in v svoji knjigi **Slovenska vojaška inteligenca**, Grosuplje, 2005

Izdela sem tudi rodovnik za ameriškega admirala Zlatoperja, pa tudi nekaj naših generalov (brata Sagaj iz Ljutomera, Petovarja iz Jeruzalema, brata Žemva iz Gorij pri Bledu in Skubica iz Metlike).

⁵ **Rodovnik Korošak 1470–1990**, objavljen na mojem spletišču Vojaštvo - Military

⁶ Po mojem rodovniku o Korošakovih, objavljen na spletišču Vojaštvo, je pisatelj in prijatelj Vinko Korošak napisal zgodovinski rodoslovni roman **Kmečka dinastija 1500–2000 Prlekija**, Bilje 2003

Oče Franc (Franjo), trgovski pomočnik in orožniški narednik, je umrl februarja 1944, ko sem bil star devet let. Bil je edinec in ni imel stikov s svojimi sorodniki. Drugega večera, ko je pokojni oče ležal na parah, nas je pozno zvečer obiskal nekdo od njegovih sorodnikov, vendar nam mama ni hotela povedati kdo je bil nočni obiskovalec. Tako vse do 1992 nisem poznal očetove rodbine.

No, 1975 se mi je zdelo, da sem našel stik z očetovo rodbino. Tega leta sem namreč predaval uslužbencem Rsnz v Ljubljani, pa sem med samim predavanjem opazil poslušalca, ki je bil neverjetno podoben mojemu pokojnemu očetu. Med odmorom sem mu pristopil in seveda to tudi povedal, vendar je odvrnil, da se sicer res piše »Krajnc«, vendar ni bil rodом iz Prlekije, temveč iz Zasavja!

Bil sem seveda razočaran vse do leta 1992, ko sem sestavil rodovnik po očetu in spoznal polsestrično F. in polbratranca M., potem pa še polbratranca B. – tistega podobneža po očetu!

Zato je povsem razumljivo, da sem se po upokojitvi 1990 lotil z vso zagnanostjo k raziskavi očetove rodovine. Imel sem le kratek očetov življenjepis, iz katerega je bilo samo razvidno, da izvira iz vasi Radoslavci, da je bil edinec, nekaj podatkov pa sem zvedel od maminih sorodnikov, kakor tudi od Dajčer Ludvika, ki je ostal na domačiji »Lukačevih« v Radoslavcih. V AS sem dobil na vpogled vse potrebne cerkvene matrikule, pa tudi t. i. franciscejske protokole iz leta 1823.

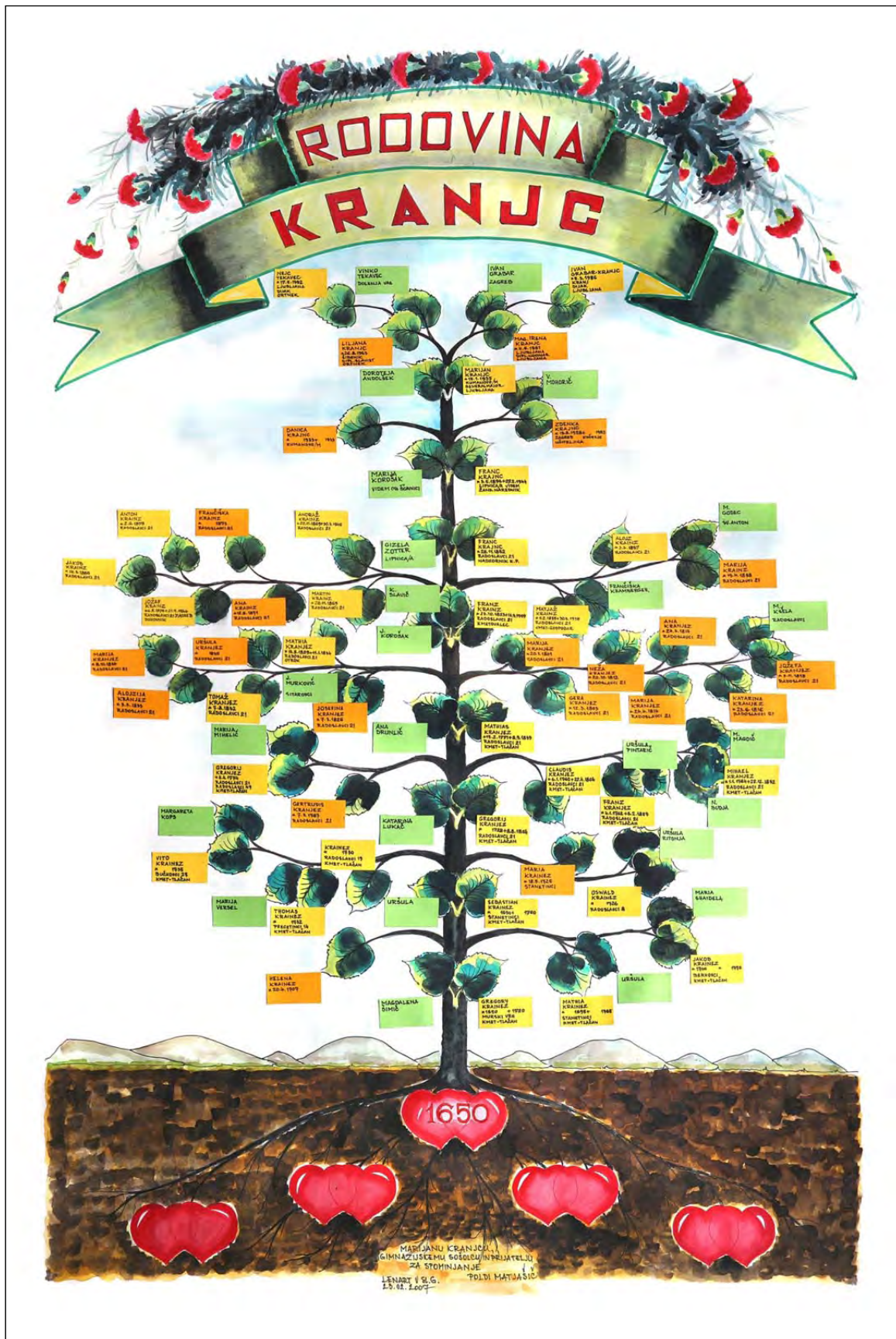
Odločilen pa je bil obisk na župnišču v Mali Nedelji, kjer mi je prijazni župnik dal na razpolago Status Animarum, iz katerega sem lahko razbral celotno družino »Lukačevih«.

Radoslavci, ob prvem obisku, 1992

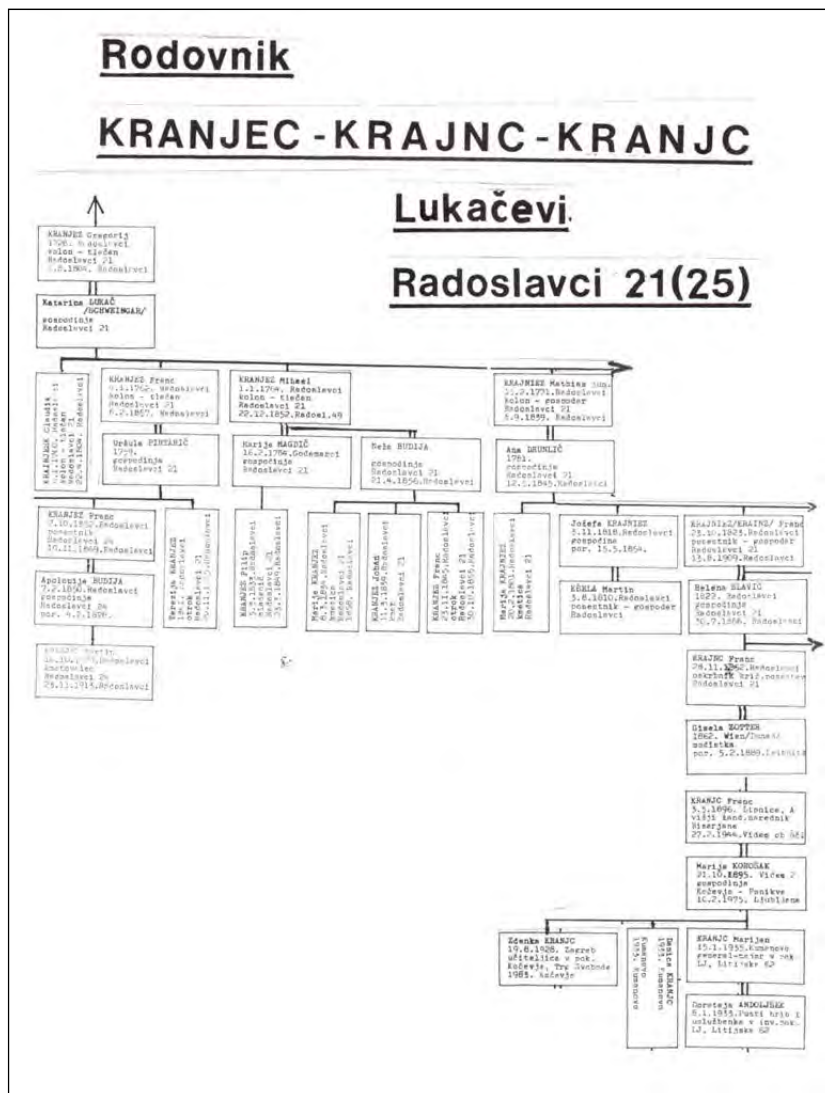
Vas Radoslavci s 18 hubami je bila omenjena že 1265 v otokarskem deželnem urbarju. Kdaj so se v njej pojavili prvi vojaki iz Kranjske ni znano. Zaradi turških in vpadov Krucev, so ohranjene cerkvene knjige šele za obdobje 1757–1784 in od takrat lahko bolj natančno spremljamo, kako so se Kranjci širili v Radoslavcih in po okoliških vaseh. Iz drugih župnij, predvsem iz Sv. Jurija ob Ščavnici in Sv. Antona v Slovenskih goricah sem lahko zvedel, da je eden od prvih vojščakov bil okrog leta 1650 iz vojaškega tabora v Murskem vrhu in sem ga zato tudi »proglasil« kot svojega **nominalnega prednika**. Zato tudi alternativno rodovno drevo.

V obdobju 1750–1850 je v Radoslavcih živelo 18 družin s priimkov Krajnc – Kranjc, od katerih so bile glavne tri glavne, in sicer na št. 4 (Kranjcz Franz, poročen z Barbaro Štuhec), na št. 8 (Kranjcz Oswald, poročen z Uršulo Ritonja) in na št. 21 (Kranjcz Gregorij, poročen z Katarino Lukač). Sorodniki so evidentirani tudi v Mali Nedelji št. 27, Precetinci št. 14 in v Godemarcih. Še starejše podatke pa je mogoče najti v Stanetincih, Drakovcih in Berkovcih, a najstarejši je iz leta 1650 vsekakor **Gregory Kraincz** iz Murskega vrha, poročen s Heleno Simič!

Alternativno rodovno drevo rodovine Krajnc od 1650
(Narisal Poldi Matjašič, sošolec. Lenart)

Dejansko pa je bil to **Gregorij Kranjec**, tlačan, rojen 1728 v Radoslavlcih, umrl je 8. 8. 1804. »Odkril« sem ga v mrliški knjigi. Bil je poročen s Katarino Lukač, s katero je imel 6 otrok (Claudio, Franz, Mihael, Gertruda, Mathias in Gregorij). Stanovala sta na št. 21, na parceli št. 3 v izmeri 342 m², ki se je nahajala na robu vasi proti Godemarcem in je kasneje dobila številko 25. Sin Franz je dosegel zavidljivih 95 let starosti. Sinovi so se ženini v družine Pintarič, Magdič, Budija, Drunlič in Mihelič.

Del rodovnika Kranjec – Krajnc – Kranjc, Radoslavlci (21) 25, 1992

Praprpraoče Mathias (1771–1839) je bil poročen z Ano roj Drunlič in je imel 14 otrok (rekord, sin Franz 11 in Matjaž 10). Otroci so najčešče umirali, po zapisih v mrliških knjigah, zaradi slabosti, starejši pa zaradi kapi. Sinu je prepustil domačijo na št. 21, sam pa se je »umaknil« na št. 8 (zapis), kjer so tudi prej živeli Krajnčevi ... Sin Franc je bil dvakrat poročen – S Heleno Slavič in Julijano Korošak, hčerke pa so se omožile v družine Kšela, Murkovič in Sodec.

12.	I	21.	Krajncz Muffind junior 1/2 Lanna in Radoslavca
			193. 107. 105. 105. 105. 105. 1177
			163. 164. 172. 181. 190. 191. 192. 193. 211. 213. 223. 303. 317. 367. 402 453. 455. 481. 482. 919. 920. 921.
73	II	8.	Krajncz Muffind senior 1/2 Lanna in Radoslavca
			65. 66. 71. 72. 8. 807. 810
			97. 98. 20. 29. 30. 38. 42. 44. 45. 52. 53. 83. 89. 90. 97. 98. 262. 272. 285 286. 288. 289. 319. 330. 464. 560. 855. 856. 677. 705. 714. 725. 756. 855. 855
	III		

ABC seznam lastnikov, franciscejski protokol, Radoslavci, 4. 4. 1825

Prapraoč Franž (1823–1909) je živel na št. 21 (pozneje št. 25), pa je hišo obnovil 1872 (ohranjena letnica nad vrati). Bil je dvakrat poročen. S Heleno Slavič, mojo praprameterjo je imel 4 otroke, z drugo ženo, Julijano Korošak iz Berkovec pa 7, od katerih sta ostala živa Andraž in Jožef, duhovnik, ki so ga Nemci 1941 izgnali v Zagreb, kjer je 1944 tudi umrl. V rodbini je ostalo zabeleženo ustno izročilo, da je Jožef kot kaplan na Ptuju zelo lepo skrbel za slepo mater. Iz arhiva mariborske nadškofije pa sem dobil podatek, da je bil Jožef cerkveno kaznovan, ker je dedoval premoženje umrlih vernikov in postal dokaj bogat (zbirka likovnih del je bila po osvoboditvi zaplenjena). Jožef je bil posvečen v duhovnika 1904 v Vidmu ob Ščavnici, pa je zato pozneje zbral pesmi svoje botre Frančiške Roškar - Korošak, znane ljudske pesnice in moje babice po materi⁷.

Na domačiji je ostal Matjaž, poročen s Frančiško Kramberger iz Cogetincev, s katero je imel 11 otroka. Nazadnje je na domačiji ostala najstarejša Marija, ki se je poročila s Škrobar Francem iz Mote, njuna hči Alojzija pa z Dajčer Ludvikom. Njega sem srečal na domačiji 1992, ko je bil star 73 let. Njegov sin Ludvik si je poleg zgradil novo hišo. Stara in prazna hiša na št. 25, prej 21, še vedno kljubuje času! Od Ludvika sem zvedel zanimive rodbinske zgodbe, pa čeprav ni več pripadal našemu rodu ...

⁷ Krajnc Katja, *Zbiralci in pevci ljudskih pesmi na slovenskem severovzhodu*, Glasilo 1/2000

Marijan F. Kranjc, *Frančiška Roškar - Korošak, prleška ljudska pesnica*, Glasilo 1-2/2003 in »*Vojaška pesem od Hercegovine 1883*«, *Frančiška Roškar - Korošak, prleška ljudska pesnica*, Vojnozgodovinski zbornik števil. 10, Logatec, 2002...

Po izmeri (32,3 oralov) in cenitvi (166,31 goldinarjev) je posestvo Krajnčevih na št. 21 spadalo med večje. Travnike so imeli v predelih z imeni: Ograde, Tirje, Črnica, Breg in Rankovščaki; njive pa, poleg navedenih še v Berkovniškem bregu in Colju ter gozdove (les) na Bregu in Colji.

Moj stari oče Franc (1852-?), lesni trgovec, furman in nazadnje oskrbnik posestev križnega reda iz Velike Nedelje, se je 1889 v Leibnitzu v Avstriji poročil z Giselo Zotter (1862) iz Dunaju, modistkinjo. Nekaj časa sta živela v Lipnici in Radoslavcih, nazadnje pa v okolici Maribora, vendar za njiju (edina) nisem mogel ugotoviti datum in kraj smrti! V zakonu sta imela samo sina, mojega očeta Franca (1896 Lipnica, 1944 Biserjane), ki se je 1929 poročil z Marijo roj. Korošak (1895–1975) iz Vidma 2, Sv. Jurij ob Ščavnici. V zakonu sem bil, po smrti sestre Danice 1935, kot edinec rojen v Kumanovu, Makedonija, poleg polsestre Zdenke.

V raznih cerkvenih in drugih knjigah sem našel okrog 17 različic našega priimka, od začetnega Kranjec (Kranjez) – pretežno nemškega Krainz in nazadnje slovenske različice Krajnc ali Kranjc. V mojem krstnem listu je leta 1935 (slovenski) duhovnik Bajuk v Kumanovem zapisal Kranjc Marijan, pa sem potem ohranil to obliko, pa čeprav se je oče vse do svoje smrti podpisoval kot Krajnc (Krainz). Ker je bilo v družinah Kranjc in Korošak kar 8 duhovnikov, sem tudi jaz bil ministrant in kandidat za duhovniški poklic. Že od otroških let sem imel rad slaščice, pa sem tako hotel postati »cukerpeker«! Pa je usoda hotela drugače⁸.

Matjaž in Alojz, brata starega očeta Franca, mojih prastricev, sta imela več otrok. To so moji strici, njihovi otroci pa bratranci (2) in sestrične (2). Eden od teh bratrancev je bil tudi tisti uslužbenec Rsnz, ki sem ga omenil na začetku. Njegov oče, Franc, polbrat mojega očeta, financar iz Logarovcev, ki se je skrival pred Nemci, nas je obiskal februarja 1944, ob očetovi smrti.

Po ohranjenih cerkvenih knjigah sem uspel rodovnik »Lukačevih« v Radoslavcih sestaviti samo od leta 1728, kajti starejše cerkvene knjige so bile uničene ob napadu Krucev, ko sta zgoreli cerkva in župnišče pri Mali Nedelji. Ker je bil poprej pri Mali Nedelji samo vikariat, sem s pomočjo krstnih knjig župnij pri Sv. Juriju ob Ščavnici in Sv. Antonu v Slovenskih goricah, uspel sestaviti tudi alternativni rodovnik Krajnčevih, po katerem bi se ta rodovina začela na Murskem Vrhu, kjer sem 1650 našel tudi prvega Krajnca v tem delu Prlekije! Pravim alternativni rodovnik, saj je pokojni Juš Makovec iz Murske Sobote (tudi Korošakov), uspel dokazati, da je praktično v vsaki vasi (vojaški obrambni naselbini) ob reki Muri ostal kakšen vojak iz Kranjske, ki se je poročil z domačinko! Namreč, prav priimek Krajnc je poleg Novaka in Horvata najbolj pogost priimek na Štajerskem. Nobeden pa nima enotnega prednika in legla, saj je šlo za številne vojake iz Kranjske, ki so branili avstrijsko cesarstvo pred turškimi napadi.

Torej, po priimku sodeč, izviram iz stare družine nekega vojščaka iz Kranjske, tlačanske družine »Lukačevih« iz Radoslavcev, slovensko-avstrijske zakonske zveze starega očeta in prleške zveze očeta in matere (rodovnik Korošak), moji otroci pa iz prleško-ribniško-slemenske naveze (rodovnik Andoljšek).

Neki Vjekoslav Krainz iz Radoslavcev, pripadnik naše rodovine, je bil major avstrijske vojske, vendar njegove usode nisem ugotovil. Oče je bil sicer trgovski pomočnik, izučen pri trgovcu Alojzu Korošaku v Vidmu, maminem očetu, vendar je po končani 1. svetovni vojni dobil službo le pri orožnikih. Ker se mama ni hotela poročiti z bratrancem dr. Antona Korošca, takratnega notranjega ministra, je bil oče, očitno po kazni, premeščen v Makedonijo, kjer je dosegel čin narednika. No, čez nekaj več kot 60 let pa sem tudi jaz moral v Makedonijo,

⁸ **Od ministranta do generala**, intervju na spletišču Vojaštvo, širša inačica intervjuja v Delu – Sobotni prilogi, Ljubljana 1998, pod naslovom **Na njihove pogrebe ne morem**, avtor Jože Dežman, zgodovinar, takrat urednik revije Borec v Ljubljani

posredno po zaslugi Ivana Mačka - Matije, tudi notranjega ministra, le da sem jaz dosegel višji čin – generalmajorja.

Morda je zanimivo še povedati, da sta oba povzročitelja naše družinske »makedonske« kalvarije, ki vsekakor ni bila prijetna, umrla različno: duhovnik Korošec – »sladke smrti«, oznovec Maček pa – »hitre«.

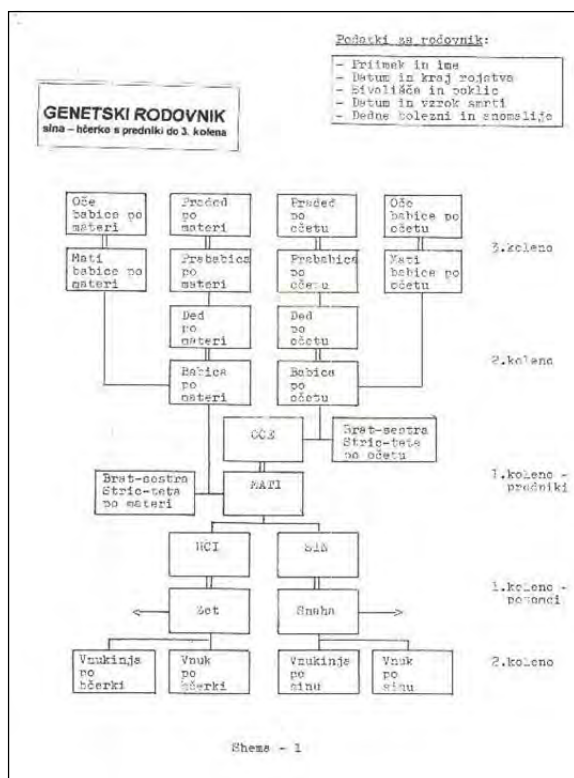
Moj rodoslovni dosežek je vsekakor t. i. **genetski rodovnik**, za katerega mi je dal idejo pokojni svak dr. Ladislav Andoljšek, preveril pa sem jo tudi v pogovoril z pokojno akademkinjo dr. Lidijo Andoljšek.

Zakaj genetski rodovnik? Odgovor je zelo enostaven: po nauku genetika ima vsak otrok enake genske lastnosti svojih staršev, konkretno, od vsakega starša podeduje polovico njegovih genov, pa sta tako edino v genetskem rodovniku enako (enakopravno) zastopani obe strani: očetova in materina, moška in ženska!

Z objavo sem imel seveda probleme (Drevesa, Delo), saj je dejansko šlo za novotarijo, inovacijo, zato sem članek objavil na svojem spletišču Vojaštvo.

Ideja je bila po svoje tudi revolucionarna, saj je šlo za popolni preobrat v genealogiji, saj je odslej potrebno na novo sestavljati genetske rodovnike, ki pa so po svoje zelo komplicirani. Morali bomo opustiti rodovnike z glavnimi in stranskimi koreninami, z debli in številnimi vejami, kolena in podobno! Predvsem pa bomo morali popolnoma opustiti prevladujoče rodovnike po očetovi strani, po moških prednikih, po enem priimku in po krvnem sorodstvu! Namreč, v vseh dosedanjih rodovnikih genetika ni zastopana, novi genetski rodovniki pa so obenem tudi prikladen način kritike patriarhalnega šovinizma, ki je pri Slovencih (pa ne samo pri nas) še kako navzoč. Enostavneje rečeno: če otrok nasledi polovico (dobrih in slabih) genov po materi, potem je res krivično, da v rodovniku ne bi enakopravno predstavili tudi materino sorodstvo oziroma ženske prednike. Neki avstralski genetik je menda odkril, da so moški geni – lepotni, ženski pa – pametni!

Omenil sem že, da je genetski rodovnik zelo kompliciran, saj je potrebno enakovredno obravnavati tudi prednike po materi, po ženini strani. Svoj genetski rodovnik sem sestavljal tri leta, pri čemer sem ženske prednike poiskal do tretjega kolena. Načelna shema zglada takole:

Genetski rodovnik – začetna shema

Moj naslednji rodoslovni projekt pa je **DNK rodovnik**, kot nekakšni naslednik genetskega rodovnika, saj mu je potrebno dodati le številčne oznake DNK, predvsem za tujce v rodovini.

Publicistični dosežki upokojenega generalmajorja

O tem, da sem tudi publicist, so me so me prekrstili v slovenski Wikipediji, nazadnje pa tudi v enciklopediji Slovenika, kjer sem menda prav zaradi tega prišel v elitni (ožji) izbor slovenskih generalov – admiralov.

Dejstvo je, da sem se že kot dijak ukvarjal z dopisništvom in celo ob prvem natečaju Mladine 1952 dosegel celo drugo mesto, skupaj z Marjanom Rožičem, sedanjim znancem in generalmajorjem, Kot osmošolec pa sem prejel Prešernovo nagrado za literarno delo in »znanstveni« spis Tretja pot v socializem.

Tudi med službovanjem v JLA sem pisal v strokovne revije, no, največ pa sem napisal službenih poročil in analiz, pa sem celo užival ugled dobrega analitika, saj mi drugače ne bi ponudili položaj načelnika analitičnega oddelka v Varnostni upravi JLA v Beogradu.

Ko sem okrog leta 1997 naredil vse svoje načrtovane rodovnike in se poslovil od zaprašenih državnih in cerkvenih arhivov, sem se seveda s posebno energijo posvetil vojaški publicistiki. Ko je pisateljica Marija Vogrič prebrala moj prvenec – Balkanski vojaški poligon, mi je dejala, da v kolikor bi ona vedela za vse te podatke iz moje knjige, bi napisala vsaj sto romanov z aktualno (vojaško) vsebino.

Jaz seveda nisem napisal nobenega, sem pa zato napisal deset monografij z vojaško-varnostno vsebino, in sicer:

- **Balkanski vojaški poligon**, Borec, Ljubljana, 1998
- **Slavka Becele Ranković, Življenje z Leko**, Grafis Trade Grosuplje 2002 (prevod in uvod)
- **Zarote in atentati na Tita**, Grafis Trade, Grosuplje 2004
- **Slovenska vojaška inteligenca**, Grafis Trade, Grosuplje 2005
- **Plava garda – poveljnikovo zaupno poročilo**, soavtor S. Kljakić, Pro Andy, Maribor 2006

- *Slovenački četnici*, soavtor S. Kljakić, Filip Višnjić, Beograd 2006, v srbsčini
- *Spopad nizke intenzivnosti – generalska naloga*, Pro Andy, Maribor 2007
- *Balkanski vojaški poligon*, 2. izdaja - elektronski vir, Pro-Andy Maribor 2008
- *Franjo Malgaj, Vojni spomini 1914–1919*, Pro-Andy Maribor, 2009
- *Legendarni slovenski obveščevalci*, Pro-Andy Maribor 2011.

Poleg tega sem objavil tudi naslednje študije:

- *Sodobne vojaške doktrine – spopad nizke intenzivnosti*, v srbsčini, Vojno delo, Beograd, 1990
- *Varnostna in obveščevalna zaščita pohoda 14. divizije NOV in PO Slovenije na Štajersko*, Borec, Ljubljana, 1998
- *Slovenska vojaška inteligenca – generali in admirali*, Borec, Ljubljana, 2000
- *Resnica o vlogi generalpolkovnika Arsa Jovanovića med bivanjem v GŠ NOV in PO Slovenije*, Vojnozgodovinski zbornik, številka 10, Logatec, 2002
- *Brionski plenum in slovenski delež*, Vojnozgodovinski zbornik, 11–12, Logatec, 2003
- *Brata Žemva – generala avstro-ogrske vojske*, Gorenjski glas Kranj, 2004
- *Slovenski četniki na Gorjancih*, Rast, Novo mesto, 2005
- *Četniški »napad« na orožniško postajo pri Sv. Juriju ob Ščavnici*, Glasilo, Gornja Radgona, 2006
- *General Rudolf Maister in njegova sinova*, Nedeljski dnevnik, Ljubljana, 2006
- *Štajerski četniki – nemški kolaboranti?*, Nedeljski dnevnik Ljubljana, 2007
- *Vojna po vojni: Prispevek srbskih dobrovoljcev v zaščiti severne in zahodne slovenske meje 1918–1919*, Sanitetski pregled Srbske vojske, Beograd, čirilica, 2008
- *Kdo je kriv za tragični konec Slovenske narodne vojske?*, Vojaška zgodovina, Ljubljana, 2008
- *Zakaj generala Maistra ni bilo v NOV Slovenije?*, <http://home.amis.net/marijank/>, 2009
- *Vojaška prisega slovenskih upornikov, prostovoljcev in vojakov*, Vojaška zgodovina, Ljubljana, 2010. itd.

Moji glavni publicistični dosežki so: *Balkanski vojaški poligon*, *Slovenska vojaška inteligenca* in *Legendarni slovenski obveščevalci*. Sem pisec člankov o slovenski generalih - admiralih za *Enciklopedijo Slovenije*, 2002, *Osebnosti – Veliki slovenski bibliografski leksikon*, 2008 in *Sloveniko*, 2011. Sem tudi redni sodelavec dveh prleških zgodovinskih revij: gornjeradgonskega *Glasila* in ljutomerskih *Zgodovinskih listov*. Največ časa pa vsekakor posvečam svojemu spletišču **Vojaštvo – Military**, ki je tudi vsebinsko bogato in raznovrstno, pa tudi dobro obiskano.

Naj zaključim:

Nisem pristaš uvožene zahodne »demokracije«! Trdno sem prepričan, da je vsakršen nacionalizem najbolj primitivna in reakcionarna ideologija, ki ljudem in narodom ne prinaša sreče in zadovoljstva. To se potrjuje tudi po razpadu Jugoslavije. Ljudje imajo sicer svoje državnice in kantone, nimajo pa miru, dela, sosedov, veselja ... Če je to resnično plebiscitna volja narodov, potem jo je pač potrebno spoštovati. Proti svojemu narodu se ne moreš boriti!⁹ No, v viharnih in prelomnih časih pa velja izrek, da je »Družina najbolj zvesta domovina!« Tudi moja: nedavno praznoval zlato poroko, dve hčerki – profesorica slovenščine in doktorica znanosti ter dva prizadevna vnuka! Množica znancev in šopek prijateljev ...

Kot lokalpatriotski naravnani Prlek tudi nisem jugonostalgik! Nisem pa bil pristaš nasilnega razbijanja naše nekdanje skupne domovine Jugoslavije! Bil sem prvi slovenski

⁹ O dirigirani destabilizaciji in nasilnem razbijanju SFRJ sem napisal vojaško-varnostno analitično študijo z naslovom *Balkanski vojaški poligon*, ki je objavljena 1998 v reviji Borec, Ljubljana in kasneje 2008 v CD obliki v založbi Pro-Andy Maribor.

general, ki je zapustil JLA, ker nisem hotel sodelovati v krvavi rihti! Svoje preteklosti se ne sramujem in svojim prepričanjem se ne odpovedujem! Imam mirno vest in čiste roke! Zato partizanski odpor okupatorju in obnova porušene domovine, zvestoba maršalu Titu kot vrhovnemu poveljniku¹⁰, Cankarjeva vizija skupne domovine, pripadnost elitni vojaški varnostni službi, sicer kratka generalska kariera in zvestoba družini, ostajajo temelji mojega osebnega prepričanja in življenja.

¹⁰ O svojem delovanju sem napisal tudi knjigo *Zarote in atentati na Tita*, ki je izšla v založbi Grafis Trade Grosuplje 2004 ter *Legendarni slovenski obveščevalci (in protiobveščevalci)*, Pro-Andy Maribor, 2011